

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز
معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی)
دانشکده پرستاری و مامایی
دفتر توسعه آموزش علوم پزشکی دانشکده پرستاری

نام درس: اصول و فنون پرستاری و مامایی و روش کار در اتاق عمل و زایمان

شماره درس: ۱۵ (کد درس ۱۵۱۶۷۶۱۱) تعداد و نوع واحد: ۱ واحد نظری (۱۷ ساعت)

پیشنیاز: ندارد رشته تحصیلی: کارشناسی مامایی مقطع تحصیلی دانشجویان: ترم ۱

مدت زمان ارائه درس: ۹۰ دقیقه محل برگزاری: کلاس ۱ دانشکده پرستاری و مامایی تبریز

نام مدرسین: سیمین صیدی

هدف کلی درس:

۱- آشنایی با اصول و فنون کلی مراقبت از بیمار بر اساس نیازهای جسمانی روانی و اجتماعی

۲- آشنایی با محیط مقررات وسایل و روش کار در اتاق عمل و زایمان

اهداف جزئی و رفتاری:

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی* یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجوی	نحوه ارزشیابی	بودجه بندی درس	
									تعداد سوال	نمره
۱	اصول و فنون پرستاری و مامایی	۱- فن پرستاری - مامایی را تعریف نمایند. ۲- حرفه‌ی مامایی را تعریف کنند. ۳- صفات و مسئولیت‌های ماما را بشمارند. ۴- بارداری و زن بتردار را تعریف کند. ۵- اصطلاحات رایج در مامایی را تعریف کند. ۶- انواع بیمارستان و چارت‌های سازمانی آنها را بشمارد. ۷- خصوصیات محیط زایشگاه و بیمارستان برشمارد. ۸- بهداشت و ایمنی در محیط کار را بشمارد. ۹- نحوه‌ی پذیرش و ترخیص زن بتردار و زائو در بخش مربوطه را توضیح دهند. ۱۰- روش‌های گردآوری اطلاعات در حین معاینه را توضیح دهند. ۱۱- ابزار معمول برای معاینه‌ی مددجو را نام ببرند. ۱۰- وضعیت‌های مختلف مددجو حین معاینه را توضیح دهد. ۱۱- انواع تخت‌ها را توضیح دهند. ۱۲- علت شستشوی دست قبل از انجام هر دستورالعمل را بیان نمایند. ۱۳- رهنمودهایی را برای تمیز کردن ابزار در بیمارستان بیان نمایند. ۱۴- مکانیک بدن را تعریف کنند. ۱۵- راهنمایی‌های لازم برای استفاده از مکانیک بدن را بیان کنند.	شناختی	* سخنرانی * پرسش و پاسخ	* اسلاید پاورپوینت	۹۰	مطالعه بیشتر در موضوع	پرسش و پاسخ در حین تدریس	۳ سوال	۳ نمره

۲	جلسه دوم: مراقبت‌های عمومی از مددجو	۱- نحوه بررسی درجه حرارت، نبض، تنفس و فشارخون را توضیح دهند. ۲- وسایل مورد نیاز به‌منظور بررسی علائم حیاتی را برشمرند. ۳- محل‌های بررسی درجه حرارت، نبض و فشارخون را مشخص کنند. ۴- بهداشت فردی را تعریف کنند. ۵- چند عمل از اعمال پوست را نام ببرند. ۶- هدف از استحمام را بیان کنند. ۷- انواع استحمام را بیان کنند. ۸- هدف از مراقبت دهان را بیان کنند.	۲ سوال نمره					
۳	جلسه سوم: استراحت، خواب و درد و سلامت و نیازهای اساسی بشرو استرس	۱- خواب و استراحت سلامت و نیازهای اساسی بشرو استرس را تعریف نمایند. ۲- فیزیولوژی خواب را به‌طور مختصر شرح دهند. ۳- مراحل خواب را توصیف نمایند. ۴- عوامل مؤثر در خواب را ذکر کنند. ۵- اختلالات شایع خواب را نام برده و تعریف کنند. ۶- راه‌های کاهش محرومیت از خواب را ذکر کنند. ۷- درد را تعریف کرده و انواع آن را شرح دهند. ۸- علایم فیزیولوژیکی و رفتاری درد را نام ببرند. ۹- عوامل مؤثر در احساس و درک درد را نام ببرند. ۱۰- مداخلات غیرتهاجمی و ۱۱- تهاجمی در کنترل درد را به‌طور مختصر توضیح دهند.	۳ سوال نمره	۹۰	*اسلایدهای پاورپوینت	*سخنرانی *پرسش و پاسخ	شناختی	مطالعه بیشتر در موضوع ۲- ارائه پمفلت
۴	جلسه چهارم: توجه از دستگاه گوارش و ادراری	۱- هدف از تغذیه مناسب را بیان نمایند. ۲- راه‌های مختلف تغذیه مددجو را نام ببرند. ۳- تغذیه مددجو از راه بینی - معده‌ای را تعریف نمایند. ۴- تغذیه مددجو از راه بینی - روده‌ای را تعریف نمایند. ۵- سایر راه‌های تغذیه‌ای را تعریف کنند.	۳ سوال نمره	۹۰	*اسلایدهای پاورپوینت	*سخنرانی *پرسش و پاسخ	شناختی	مطالعه بیشتر در موضوع آزمون پایان ترم

								<p>۶- مشکلات شایع دفع را نام ببرند.</p> <p>۷- یبوست را تعریف نموده و راه های درمان آن را بیان نمایند.</p> <p>۸- اسهال را تعریف نموده و راه های درمان آن را بیان کنند.</p> <p>۹- تراکم مدفوع در مقعد تعریف نمایند.</p> <p>۱۰- راه های درمان تراکم مدفوع در مقعد را بیان کنند.</p> <p>۱۱- بی اختیاری مدفوع را تعریف نموده و راه های درمان آن را بیان کنند.</p> <p>۱۲- نفخ شکم را تعریف نموده و راه های درمان آن را بیان کنند.</p> <p>۱۳- تنقیه را تعریف نمایند.</p> <p>۱۴- انواع تنقیه را توضیح دهند.</p> <p>۱۵- هدف از گذاردن سوند رکتال را بیان کنند.</p> <p>۱۶- علل اخذ نمونه از مدفوع را توضیح دهند.</p> <p>۱۷- چگونگی تولید و دفع ادرار از دستگاه ادراری را توضیح دهند.</p> <p>۱۸- راه های غیر تهاجمی جهت تحریک دفع ادرار را نام ببرند.</p> <p>۱۹- آزمایشات مربوط به دستگاه ادراری را نام ببرند.</p> <p>۲۰- اصطلاحات مربوط به دستگاه ادراری را تعریف کنند.</p>							
۵	جلسه پنجم: آمادگی کردن و تجویز داروها با روش های مختلف	۱- روش های معمول در مؤسسات بهداشتی - درمانی جهت انجام دستورات دارویی را شرح دهند.	۲- قوانین پنجگانه در تجویز داروها را شرح دهند.	۳- فواید و مضرات تجویز دارو به روش های مختلف را بیان کنند.	۴- راه های مختلف رساندن دارو به مددجوی مثل خوراکی ، تزریقی ، انفوزیون ، و را شرح دهد..	۵- روش گزارش و ثبت داروهای تجویز شده را بیان نمایند.	شناختی	* سخنرانی * پرسش و پاسخ	* اسلاید های پاورپوینت	۹۰	مطالعه بیشتر در موضوع	پرسش و پاسخ در حین تدریس	آزمون پایان ترم	۲ سوال	۲ نمره

							۶- نحوه گزارش نویسی (کتبی و شفاهی) را بیان کند.		
۶	جلسه ششم : پانسمان - اکسیژن درمانی و ترانسفوزیون خون	۱- اصول مربوط به مراقبت از زخم را شرح دهند. ۲- ارگان‌های مسئول عفونی شدن زخم‌ها را نام ببرند. ۳- توجهات عمومی در مراقبت از زخم را توضیح دهند. ۴- پانسمان را تعریف نمایند. ۵- هدف از انجام پانسمان را توضیح دهند. ۶- انواع پانسمان را توضیح دهند. ۷- عوامل مؤثر بر فعالیت تنفسی را توضیح دهند. ۸- اکسیژن درمانی را توضیح دهند. ۱- مراقبت‌های ویژه پرستاری از مددجویان تحت درمان با اکسیژن را شرح دهند. ۲- علائم هیپوکسی را توضیح دهند. ۳- انواع راه‌های رساندن اکسیژن به مددجو را نام ببرند. ۴- هدف از انتقال خون را بازگو کنند. ۵- انواع فرآورده‌های خونی را نام ببرند. ۶- برخی از واکنش‌های مربوط به تزریق خون را بیان نمایند. ۷- درمان عوارض مربوط به تزریق خون را شرح دهند. ۸- مفهوم مرگ و مراقبت از بیمار در حال مرگ را توضیح دهد.	شناختی	*سخنرانی *پرسش و پاسخ	*اسلایدهای پاورپوینت	۹۰	مطالعه بیشتر در موضوع	پرسش و پاسخ در حین تدریس آزمون پایان ترم	۲ سوال ۲ نمره
۷	جلسه هفتم : اصول حرکت دادن مددجو - استفاد ه از گرما و سرما:	۱- خطرات بی‌حرکتی در بستر را توضیح دهند. ۲- هدف از حرکت دادن مددجو را ذکر کنند. ۳- زخم بستر را تعریف کنند. ۴- برخی از علل ایجاد کننده زخم بستر را نام ببرند. ۵- مراحل ایجاد زخم بستر را توضیح دهند. ۶- ماساژ پشت را توضیح دهند. ۷- انواع حرکت دادن مددجو را نام ببرند. ۸- انواع انتقال مددجو را نام ببرند. ۹- مراحل پایین آوردن مددجو از تخت را توضیح دهند. ۱۰- اثرات گرما و سرما را در کاربرد موضعی آن‌ها بیان نمایند. ۱۱- روش‌های مختلف استفاده از گرما را توضیح دهند. ۱۲- روش‌های مختلف استفاده از	شناختی	*سخنرانی *پرسش و پاسخ	*اسلایدهای پاورپوینت	۹۰	مطالعه بیشتر در موضوع	پرسش و پاسخ در حین تدریس آزمون پایان ترم	۲ سوال ۲ نمره

							<p>سرما را توضیح دهند.</p> <p>۱۳- کاربرد سرما و گرما در مامایی را بیان کنند.</p> <p>۱۴- هدف از دادن بخور را بیان کنند.</p> <p>۱۵- انواع بخور را نام ببرند.</p>			
۳ نمره	۳ سوال	پرسش و پاسخ در حین تدریس آزمون پایان ترم	مطالعه بیشتر در موضوع -۲ ارائه پمفلت	۹۰	* اسلایدهای پاورپوینت	* سخنرانی * پرسش و پاسخ	شناختی	<p>۱- تشکیلات و مقررات حاکم بر اتاق عمل را شرح دهند.</p> <p>۲- رفتار حرفه‌ای ماما در اتاق عمل و اتاق زایمان را بیان نمایند.</p> <p>۳- هدف از انجام عمل جراحی را شرح دهند.</p> <p>۴- انواع اعمال جراحی را بیان نمایند.</p> <p>۵ - وظائف مرکز استریل کردن مرکزی وسایل را شرح دهند.</p> <p>۶- اصول ضد عفونی کردن و استریل کردن وسایل را توضیح دهند.</p> <p>۷- روش‌های استریلیزاسیون و ضد عفونی کردن وسائل را بیان نمایند.</p> <p>۸- انواع محلولهای شیمیایی برای ضد عفونی کردن را نام ببرند.</p> <p>۹- وسایل موجود در ستهای اعمال جراحی زنان (کورتاژ، سزارین ، کت دان و) را بشمارد</p> <p>۱۰- روش صحیح حفظ نمونه در اعمال جراحی را توضیح دهد.</p> <p>۱۱- راقبت‌های پرستاری قبل از عمل و بعد از عمل را توضیح دهند.</p> <p>۱۲- هارت های ماما در امور مربوط به نوزاد : تعیین هویت ، ذج‌بجا کردن ، کلامپ بند ناف و را توضیح دهد.</p> <p>۱۳- رپ و درپ و شستشوی پرینه و را توضیح دهد.</p>	جلسه هشتم : روش کار در اتاق عمل و زایمان	۸

تعداد جلسات: ۸ جلسه + ۱ جلسه امتحان

نحوه ارائه درس و روش تدریس: سخنرانی - پرسش و پاسخ

روند ارائه درس: سخنرانی - پرسش و پاسخ و اخذ بازخورد از فراگیران با مطرح کردن پرسش و نحوه ارائه پاسخ از آنها و در صورت نیاز تکرار مطلب

تکالیف (وظایف) دانشجوی: مطالعه جنبی در ارتباط با موضوعات مطرح شده: آموزش به مددجو در خصوص مباحث مورد بحث به صورت گروهای ۵ نفره

نحوه ارزشیابی: شرکت فعال در بحث های کلاسی و ارائه پمفلت ۱نمره - امتحان پایان دوره به صورت کتبی ۱۹ نمره

وسایل کمک آموزشی و رسانه های آموزشی: پروژوکتور - وسایل مرتبط با موضوع

زمان و مکان ارائه درس: روزهای سه شنبه ساعت ۱۰-۸

مقررات درس و انتظارات از دانشجویان: شرکت فعال در بحث های گروهی در کلاس - حضور به موقع و منظم در کلاس

منابع:

۱. ایوان بقار و صحتی ف. اصول و فنون پرستاری و مامایی. انتشارات بشری ،

۲. تیلورک . اصول پرستاری تیلور، گروه مترجمین، چاپ اول، تهران، نشر و تبلیغ حیان، جلد دوم

۳. روشهای پرستاری بالینی ، موسوی ملیحه سادات ، رفیعی فروغ ، آخرین چاپ

۴. Potter Patricia Ann ,Perry ,Ann griffin . Fundamentals of nursing : Concepts , Process, and Practice , th .ed.-st.Louise:Mosy